

Omstreden • Hoofdpijnpatiënten kunnen zich in een nieuwe privékliniek op eigen kosten laten opereren. Neurologen waarschuwen dat elk bewijs voor de behandeling ontbreekt.

Experts waarschuwen patiënten voor nieuwe hoofdpijnoperatie

Susan Wichgers
redactie gezondheid&zorg

Neurologen waarschuwen hoofdpijnpatiënten voor de nieuwe Revive-kliniek in Bilthoven. Daar wordt een operatie uitgevoerd waarvoor te weinig wetenschappelijk bewijs zou zijn.

Vooralsnog is het de enige plek in Nederland waar deze operatie wordt uitgevoerd. Die kost de patiënt zo'n vijfduizend euro.

Er zijn inmiddels al twintig mensen succesvol geopereerd, laat kno-arts Wilbert Boek weten, die de kliniek oprichtte met kno-arts Hubert Faber. Achttien van de hoofdpijnpatiënten zijn volgens hem grotendeels van hun klachten af.

Dat lijkt goed nieuws voor de bijna twee miljoen hoofdpijnpatiënten in Nederland, maar neurologen zijn kritisch. "Er is gewoon geen wetenschappelijk bewijs dat dit werkt", vat neuroloog en hoofdpijn-deskundige Gisela Terwindt van het Leidse LUMC samen.

Terwindt en haar collega Nadine Pelzer worden deze weken overspoeld met vragen van patiënten over de nieuwe kliniek. "Prima als je een nieuwe theorie hebt", vindt Terwindt, "maar onderzoek dat eerst op een nette manier. Nu wordt er aan wanhopige mensen iets aangeboden voor heel veel geld zonder dat er degelijk bewijs voor is."

De wetenschappelijke basis voor de claims die door de kliniek gemaakt worden is onvoldoende, beaamt neuroloog en migraine-expert Hans Carpay van de Nederlandse Hoofdpijnvereniging. Volgens hem zou het veel beter zijn als meer migrainepatiënten een bewezen zinvol traject doorlopen in de reguliere zorg. Nu doet maar zo'n 10 procent dat.

Onbenut

"Mensen denken al snel dat er niks aan hun hoofdpijn te doen is", zegt hij. "Dat is niet zo. Er zijn heel goede middelen om hoofdpijnaanvalleten te behandelen, die worden ernstig onbenut. Nog geen vijfduizend patiënten krijgen zogenoemde CGRP-remmers, een preventief middel. Dat zouden er veel meer moeten zijn."

Ook stelt de neuroloog dat de

In het kort

Een nieuwe migrainekliniek opereert patiënten die last hebben van hoofdpijn

Daarbij wordt een zenuw in het voorhoofd losgesneden van botvlies en fronsspier

Neurologen zijn kritisch over de omstreden behandeling

Migraine is een aandoening aan de hersenen, niet aan een zenuw

Hans Carpay,
neuroloog en migraine-expert

Er is gewoon geen wetenschappelijk bewijs dat dit werkt

Gisela Terwindt,
neuroloog en
hoofdpijn-deskundige

term 'migraine' ten onrechte wordt gebruikt op de website van de Revive-kliniek. "Het is algemeen geaccepteerd in de wetenschappelijke wereld dat migraine een aandoening is aan de hersenen, niet aan een zenuw op het voorhoofd."

Oprichter Boek snapt die kritiek wel, maar stelt tegelijkertijd dat mensen zich nou eenmaal bij de kliniek melden met een migrainediagnose. Ook als het eigenlijk een ander soort hoofdpijn betreft, zoals spanningshoofdpijn.

Superstreng

"Migraine is een beschrijvende diagnose", zegt Boek. "Je hebt geen bloedtest of röntgenfoto die het aan kan tonen. Voor de operatie selecteren we superstreng: als je niet fantastisch reageert op botoxinjecties ben je geen kandidaat. De kans dat de operatie slaagt is daardoor groot."

Onzin, zeggen Terwindt en Pelzer. "Migraine is heel goed gedefinieerd. Een neuroloog of hoofdpijn-specialist kan die diagnose goed stellen, en het onderscheid met andere soorten hoofdpijn is heel belangrijk."

Dat de Revive-kliniek botox als selectiemiddel gebruikt om te voorspellen of een operatie zal slagen, geeft volgens hen aan dat de oprichters er 'geen verstand van hebben'. Er bestaat wel een bewezen behandeling met botox voor migrainepatiënten, benadrukt Pelzer, maar dat is een 'heel ander soort behandeling'. "Daarbij wordt een grote hoeveelheid in gezicht en schouders ingespoten. Niet een kleine hoeveelheid op een paar plekken."

De succesverhalen waar de kliniek van rept zijn volgens de hoofdpijn-deskundigen mogelijk te wijten aan een placebo-effect. "Dat effect kan heel groot zijn", verklaart Terwindt. "Maar door het ontbreken van deugdelijk onderzoek weten we dat niet precies."

Boek blijft erbij dat er al twintig jaar 'uitgebreid' onderzoek naar de ingreep wordt gedaan en hoopt dat patiënten die in de toekomst ook vergoed kunnen krijgen. Volgens hem draait de discussie uiteindelijk om een verschil in opvatting tussen neurologen en 'snijders', zoals hij.

"Zij zijn puristen", zegt Boek. "Ik snap ze wel, maar ze zouden deze methode in ieder geval een kans moeten geven. We kunnen er sommige mensen fantastisch mee helpen."